

Wychodzi we wtorek, czwartek
sobota. Co sobotę dołączony jest
arkusz Boamatiński, pisma ku
pożytkowi i zabawie. Prenume-
rata Gazety z Dodatkiem i Boamal-
tiskimi na kwartał: dla odbiera-
jących w samym Lwowie 4 sr.
48 kr., na pocztamcie lwowskim
5 sr. 12 kr., na wszelkich innych
pocztamtach 6 sr. 36 kr. m. konw.
Prenumerata półroczna wynosi
dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej
obejmuje doniesienia rządowe i
prywatne. Za umieszczenie w Do-
datku płaci się od wiersza w pół-
kolumnie (drukem garment) za
pierwszy raz 3 kr., a za każdy
następujący raz tylko po 1 1/2 kr.
mon. konw. Za większe litery płaci
się wedle tego ile na swyżsajny
druk obrachowane miejsce wje-
ma. Redakcyja Gazety Lwowskiej
przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 88.

26. lipca 1842.

Przegląd artykułów.

- Wiadomości krajowe:** Królestwo - Lom-
bardzko-Weneckie: (Zatargi między
Chrześcijanami a Żydami w Mantui.)
Wiadomości zagraniczne: Stany Zjedno-
czone Ameryki pół.: Rewolucyja na
wyspie Hayti. — Boyer żony z swojej po-
sady. —
Portugalia: Traktat z Anglija przeciw
handlowi niewolnikom.
Anglija: Rozprawy parlamentu. — Okru-
cienstwa beja trypolitańskiego Askar Ali.
Francyja: Krótki życiorys księcia Orleań-
skiego. — Jeszcze kilka szczegółów o tym
okropnym przypadku. — Przygotowania do
obrzędu pogrzebowego. — Przybycie księcia
Orleńskiego i księcia Nemours. — Następ-
stwo tronu.
Belgija: Król i Królowa odjechali do Pa-
ryża. — Ustawa wyjątkowa rządu francuskie-
go dla wyrobów lnianych belgijskich.
Holandya: Pomnik dla Wilhelma I. —
Zamknięcie posiedzeń.
Rosyja: Porażka Moskali.
Wiadomości handlowe i przemysłowe: Lwów.
— Buczac. — Wiedeń. — Kraków. — War-
szawa.
Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Lombardzko-weneckie Królestwo.

Gazeta medyolańska zawiera artykuł nastę-
pujący: Mantua, dnia 13. lipca. Im z dal-
szych stron pochodzi doniesienie o jakimś
wypadku, tém bardziej bywa przesadzane. Wy-
padki, które na miejscu są małej wagi, w krajach
odległych przedstawione jaskrawym kolorem,
obudzają ciekawość, wywołują objaśnienia i
zwracają osób czytających uwagę. Taki sam

przypadek zachodzi z niektórymi pismami wy-
chodzącymi z granicą, mianowicie co się do-
tyczy wydarzonego niedawno w Mantui wypad-
ku, który do istoty ma się jak następuje:

W kawiarni w Mantui dnia 28. czerwca po-
klóciło się dwóch młodych ludzi, jeden Chrze-
ścijanin a drugi Izraelita o rzecz mało zna-
czącą, przyczem od słów przyszło do bójki.
Pogłoska o tej zwadzie rozeszła się po całym
mieście i wzbudziła między chrześcijańską a
żydowską ludnością tak wielkie rozjątrzenie,
iż publicznie na ulicach znieważać się zaczę-
to. Dla zabezpieczenia większym obelgom władza
wojskowa patrole wysłała. A że kilku z pa-
trolujących ugodzono kamieniami, które cisłali
mieszkańcy, więc żołnierze bronić się zmu-
szeni byli; uczynili to jednakże bardziej dla
wzbudzenia postrachu niż wyrządzenia mie-
szkańcom szkody, gdyż w powietrze ognia da-
wali, tak, iż tylko jednego nieprzeznornego
ugodzono, który z ciekawości w poblizkiem
stał oknie, i że kilku w tłumie ręczną bronią
lekką raniono.

Mieszkający tamże Izraelici, jako mniej li-
czni a przezorni, udali się zaraz przy rozpo-
częciu tego rozruchu do dzielnicy żydowskiej,
gdzie spokojnie niedoznawszy zresztą żadnej
zaczepki do dawnych zatrudnień wrócili. Tym
sposobem za wdaniem się cywilnej i wojsko-
wej władzy przywrócono znowu zupełną spo-
kojność, która chociaż bez znacznych skutków,
jednak na chwilę przerwana była.

Wezwane w tej mierze władze sądownicze
ścigają teraz te osoby, które do wymienionego
zaburzenia się przyczyniły.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Dziennik *Philadelphia* donosi: »Kapitan Hill,
który tu na pokładzie brygu *William Thatcher*
dnia 18. czerwca z St. Croix zawinął, z każ-

dnia 7. czerwca odpłynął, oznajmił nam, że przed swym odjazdem dowiedział się od jednego z znakomitych mieszkańców miasta St. Croix, iż tej samej chwili nadeszły listy z Hajty, zawierające tę ważną wiadomość, że na pomienionej wyspie rewolucja wybuchła. Prezydent Boyer złożony jest z swojej posady i ma być albo już jest stracony. Kapitan Hill dla spiesznego odjazdu swego nie mógł w tej mierze dokładnej powziąć wiadomości, jednakże przypomina sobie, iż obywatel, który mu tej wiadomości udzielił, mówił, że prezydenta Boyer już stracono, chociaż on tego z pewnością utrzymywać nie może.

Z Nowego Jorku przybyły do Anglii wiadomości po dzień 21. czerwca. Jedną z najważniejszych jest wniesiona na kongresie propozycja, aby długi państw pojedynczych na rzecz Rządu związkowego przyjęto, w którymto zamiarze mają być kreowane 4 procentowe papiery w kwocie 100 milionów dolarów, i na pojedyncze państwa rozdzielone.

Portugalija.

Z Lizbony d. 4. lipca. Już zawarto traktat z Angliją względem utłumienia handlu niewolnikami, i dziś posłano papiery do Anglii. Obadwa mocarstwa mają prawo przetrzasania okrętów wzdłuż całego wybrzeża afrykańskiego, wyjąwszy Morze Śródziemne. Prawo to będą wykonywać krążące okręty, mające do tego osobne pełnomocnictwo. Jeżeli się okręty handlujące niewolnikami dostaną w ręce krążących angielskich i portugalskich okrętów, rozstrzyga komisya złożona z członków obu narodów. Dwóch komisarzy będzie z angielskiej, a dwóch z portugalskiej strony, i dwóch rozjemców z obu narodów. Naprzód głosują komisarze a w razie równości głosów rozstrzyga jeden z rozjemców obrany losem. Koszta ponoszą oba rządy w równych częściach. Murzyni wyrokami tej komisji wyswobodzeni z niewoli, będą oddani pod dozór kuratora i biura inspekcyjnego na naukę na lat siedm. Tamże będą pobierać naukę religii chrześcijańskiej i rzemiosła, które im utrzymanie życia zapewnić mogą. Traktat ten jest zawarty na czas nieoznaczony.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Rozprawy parlamentowe. Izba wyższa. Posiedzenie na dniu 14go lipca. Z wielu stron podano wprawdzie petycje przeciw bilowi, oznaczającemu wiek dzieci, których w kopalniach kruszców i węgla do roboty używać wolno, lecz to nie przeszkodziło

bynajmniej do odczytania tego bilu dziś po raz drugi po niektórych debatach w izbie wyższej. Poczem także bil o kolei żelaznej przeszedł przez wydział, podczas gdy przez lorda Campbell wniesioną klauzulę zakazującą zamykać drzwiczki u powozu bez pozwolenia podróżnych, przy głosowaniu 35 głosami przeciw 31 odrzucono. Poczem, jakśmy już donieśli, po raz pierwszy i drugi odczytano bil dotyczący się ukarania zamachów skrytobójczych na życie Królowej.

Dziennik *Malta-Times* donosi o okrucieństwie, jakiego się Bej Trypolitański Askar Ali na Szejku Arabów Abd-el-Dželilu i na jego familii dopuścił. Dżelil, potomek dawniej dynastji, stał jako panujący na czele Arabów naprzeciw tureckiego wojska pod rozkazami Askara Alego. Jenerał tegoż ostatniego przyrzekłszy pod przysięgą Abd-el-Dżelilowi i bratu jego Seif-el-Nazarowi bezpieczeństwo osoby, zaprosił ich do swego obozu, gdzie zdradziecko na nich napadłszy, pozabijał ich. Askar Ali kazał krwią zbroszone głowy włożyć po ulicach Trypoli, a potem nasolił je, by je mógł przestać Sultanowi. Przyjaciółom Abd-el-Dżelila, którzy do tej zdrady należeli, przyrzekł 10,000 talarów; lecz dla zatrzymania tych pieniędzy wolał ich uprzętnąć z drogi. Żona Abd-el-Dżelila, widząc, że Turcy duszą jej małżonka, rozkazała rzezańcowi, aby ją zabił, zanim w ich ręce się dostanie. Żona Nazara zaś strzeliła do żołnierza, który małżonkowi jej zabił głowę uciąć, ale w tejże chwili ją porąbano. Wszystkie inne osoby, które Turkom na wierność się poddały albo pozabijano, albo obawiają się tego losu. Reszta złożona z czterech tysięcy cofnęła się do Sokny, gdzie się połączy z jenerałem Abd-el-Dżelila. Trojgu dzieciom Seif-Nazara i czterenasto-letniemu synowi Abd-el-Dżelila poderżnięto gardła pomimo wstawiania się konzula angielskiego. Takiż sam los spotkał Boecyję sekretarza Abd-el-Dżelila, starego Maridę, i jednego Szejka; ciała ich powbijano na pale, i na bazarze wystawiono na widok publiczny. — Abd-el-Dżelil zostawał z angielskim konzulem w najlepszym porozumieniu, i chciał użyć sprężystych środków dla zniesienia handlu niewolnikami; dla tego też głowę jego niesiono z tryumfem po przed konzulat angielski. — W doniesieniu z Trypoli czytamy, że Abd-el-Dżelil z wszystkimi pod jego władzą zostającymi plemionami Arabów od Sokny aż do Tedżery uznawał zwierzchność Suł-

tana, i oprócz tego płacił mu rocznie 100,000 talarów haraczu. Przez tę równie nierozsądną jak i okrutną politykę utracił Sultan pieniądze i Arabów. — Zresztą Wysoka Porta złożyła już z urzędu, srogiego Aska r A l e g o.

Francyja.

Książę Orleański Ferdynand Filip Ludwik Karol Henryk urodził się w Palermo d. 3. września 1810, miał więc lat 31, dziesięć miesięcy i dziesięć dni. Pobierał nauki w *College Henri IV.* i w szkole politechnicznej. Celował światłem i posiadał bardzo rozległe wiadomości. W zawodzie wojskowym był ze wszystkimi jak najdokładniej obeznany i badał pilnie to wszystko, cokolwiek się na tém polu nowego pojawiło. Gdy wybuchnęła rewolucya lipcowa, nie miał spelnia lat dwadzieścia; był natenczas pułkownikiem pułku huzarów i stał obozem koło Luneville. W kilka dni po rewolucyi wszedł z wojskiem do Paryża. Wszędzie, gdzie groziło niebezpieczeństwo, był książę obecny. Przed Antwerpiją, w Afryce stawiał śmiało czoło nieprzyjacielowi. Na pierwszej wyprawie przeciw Maskarze, gdzie złożył świetne dowody swojej waleczności, został ranny. Marszałkowie Gerard i Clauzel, pod którymi odprawiał swoje pierwsze kampanije, cenili wysoko jego talenta wojskowe. Przez swoje dobroć i łagodność był polubieńcem armii. Z wielką łatwością wyrażał się językiem włoskim, angielskim i niemieckim, Książę zaślubił na d. 30. maja 1837 r. Helenę Ludwikę Elżbietę, księżniczkę meklenburską, która d. 24. sierpnia 1838 powiła Ludwika Filipa Alberta hrabię Paryża, terazniejszego następcę tronu, a na dniu 9. listopada 1840 księcia Chartres, Roberta Filipa Ludwika Eugenijusza Ferdynanda.

Dziennik *Journal des Debats* umieścił jeszcze kilka szczegółów o okropnym zgonie księcia Orleańskiego: Książę Orleański jadąc z Paryża do swojego pałacu w Villiers zwykł był zawsze krótszą wybiierać drogę. W dzień zaś tego straszliwego wypadku chcąc się z królewską rodziną pożegnać, musiał się udać innym gościńcem. Konie rozgrzane biegiem pędziły szybko, pocztylijon tylko z trudnością mógł je powściągnąć, ale na tym punkcie, gdzie się droga do zamku w Neuilly z drogą do zamku w Villiers schodziła, konie przyzwyczajone chodzić drogą ostatnią, pogwały nią dzikim galopem. Książę widząc to zawołał na pocztylijona: »Czy nie możesz już powściągnąć koni?« — »Nie mogę« odrzekł teu-

że, »ale jeszcze niemi kieruję.« Jakoż w samej rzeczy siedział pocztylijon bardzo mocno na koniu, nie zgubił strzemion i trzymał silnie lejce w dłoni. »Czy nie możesz żadnym sposobem utrzymać koni?« zawołał książę powtórnie i powstał w powozie. — »Nie mogę miłościwy Panie.« — Na te słowa skoczył książę spuszczać się na swoje zręczność w skakaniu, ale siła rzutu, z jaką powóz pędził, cisnęła nim i uderzył o bruk głową. Widać z tego opowiadania, iż książę obawiał się (i słusznie), że gdy pocztylijon nie zdoła poskromić rozhułkanych koni, one w dzikim pędzie uderzą powozem o kupy kamieni, które leżały w tym kierunku, w którym konie leciały, lub że powozem w rów rzuca. To go spowodowało do wyskoczenia z powozu, a to tém bardziej, ile że już nie raz w wypadkach daleko niebezpieczniejszych wyskakiwał z powozu, a zręczność jego nigdy go nie zawiodła.

Niektóre dzienniki zawierają nieco odmienne szczegóły o tym smutnym wypadku: I tak dziennik *Galignanis Messenger* pisze: Książę widząc, że konie wzięły na kiel, powstał w powozie i patrzył przed siebie z uwagą na drogę, którą konie gnały; nie ujrawszy nikogo, usiadł znowu, ale ujechawszy może 150 kroków, obejrzał się za lokajem, który siedział z tyłu powozu, a nie ujrawszy go, sądząc, że jest wielkie niebezpieczeństwo, skoczył i znalazł swój grób na bruku. Krew luncła gęba, uszyma, a nawet z oczu się puściła. Według innych dzienników, książę wyskakując miał się zaplatać ostrogą w rzemysłach przy powozie, i dla tego padł głową na kamienie.

Z Paryża dnia 15. lipca. *Moniteur* ogłosił dziś królewskie rozporządzenie, którym izby na dzień 26. lipca są zwołane. Rozporządzenie to rozesłano telegrafami do wszystkich departamentów, by deputowani mieli czas zjechać się do Paryża.

Król przywdział od wczoraj na 4 miesiące po księciu Orleańskim żałobę.

Wczoraj zrana o godzinie dziewiątej był Król, Królowa, *Madame Adelaide*, książę Aumale i książę Montpensier na mszy świętej, którą odprawiono w kaplicy zamkowej przed katedrą, na którym spoczywało ciało księcia Orleańskiego. Kaplicę tę obito kirem, dwóch kapłanów dzień i noc odmawia bez przerwy modły, a służbowi oficerowie Króla i księcia na przemiany straż odbywają. — Po mszy świętej powrócił Król z familiją do swoich apartamentów, do których tylko ministrom był wstęp wolny. — W ciągu dnia pre-

zydent rady i wszyscy ministrowie udali się do pokoju króla, gdzie się przez półtora godziny gabinetowa rada odbywała. Król okazuje ciągle nadzwyczajną moc umysłu, jakoż nad sprawami państwa zastanawiał się z tą samą przenikliwością i zimną rozważą, która go w żadnej przykrzej kolei losu rządu jego nie odstępowała. Żal ojca jest głęboki, ale milknie w obec powinności monarchy. Wczoraj zrana wydał JkMość rozkaz, aby jego pokoje w Neuilly wypożyczono, w których księżna Orleańska ze swoimi synami mieszkać będzie. — W ciągu dnia wczorajszego Ich Król. Moście otrzymały telegraficzną drogą wiadomość od księcia Nemours, który z swojej strony podobnież telegrafem w Nancy wiadomość o tym smutnym wypadku otrzymał. Książę donosi, że się niezwłocznie do Plombières w drogę udaje. Ztąd wnosić można, że księżna Orleańska już tej chwili jest w drodze z powrotem do Paryża, i że między Plombières i Epinal z księżniczkami się zjedzie. — Jest wszelkie prawdopodobieństwo, że książę Joinville bardzo późno dowie się o nieszczęściu, jakie jego familiję dotknęło, gdyż flota admirała Hugona miała wczoraj opuścić zatokę Neapolu dla udania się do Smyrny. — Przez cały dzień wczorajszy gościnniec z Neuilly zapelniony był nieprzejrzany szeregami powozów. Ich Król. Moście nie przyjmowały w swych pokojach nikogo; lecz osoby odwiedzające zapisują się u bram pałacu. Między osobami, które się dowiadywały o zdrowie Ich Król. Mości, byli pp. Lafitte i Odilon Barrot.

Dzisiaj o godzinie drugiej udali się znowu wszyscy ministrowie do Neuilly, gdzie pod przewodnią Króla odbyła się wielka rada gabinetowa. Miano uchwalić, że Król osobiście izby zagai. Dzisiaj już zajęto się wzniesieniem tronu w sali posiedzenia. Zdaje się być rzeczą niezawodną, że ułożono zasady do ustawy o rejencyi i że ustawom z roku 1791 pierwszeństwo dano. Według tychże rejencyja podlegałaby uchwałom ustawy Saliskiej, a najbliższy powinowaty Króla, według prawa następstwa tronu, gdy skończy lat 25, gdy jest Francuzem i żadnego dziedzicznego prawa nie ma do innej korony, będzie Rejentem Francyi. Na przypadek, gdyby żaden powinowaty Króla nie łączył w sobie tych własności, obie izby mają prawo z pomiędzy dygnitarzów koronnych obrać Rejenta kraju. Lecz ponieważ się zdarczyby mogło, że izby nie będą zebrane w chwili, w której Król umrze, zdaje się więc, iż na ten przypadek wnoskiem do ustawy uchwalą, aby prezydent izby parów był tymczasowie re-

jentem, i żeby niezwłocznie zwołano izby do stanowczego mianowania Rejenta.

Minister spraw wewnętrznych wydał do wszystkich prefektów okólnik następujący:

»Francyja pogrążona jest w żałobie po następcy tronu. Z tego powodu podczas dni lipcowych nie będzie żadnych uroczystości. Obchodzone będzie li tylko żałobne nabożeństwo za poległych.«

Dziennym rozkazem marszałka Soult'a nakazano wojsku, by od dnia dzisiejszego aż do dalszego rozporządzenia żałobę przywdziało.

— dnia 16. lipca. Onegdaj w wieczór przybyła królowa K r y s t y n a z Malmaison i złożyła wizytę królewskiej familii. P. Pradier przedsięwziął odeisk oblicza księcia w gipsie. Rysy twarzy nie zmieniły się bynajmniej, w nich malowała się niewysłowiona łagodność i pogoda umysłu. O godzinie 9tój zawiadomili goniec, że książę Nemours przybywa. Familija królewska pospieszyła naprzeciw niemu. Książę rzucił się na łono swoich rodziców, powitanie było rodzićrające. Książę otrzymał tę wiadomość od generała Villate. Gdy się ten zbliżył do księcia, boleść odjęła mu mowę. Książę widząc, że generał zbladł, zapytał: »Cóż mi masz powiedzieć generale? Zdajesz się być cierpiącym?« — »Ach najłaskawszy panie, okropna wiadomość z Paryża...« »Rozumiem wpana, zapewne Król zabity...?« — »Nie, Król żyje, ale następca tronu nie żyje, wyskoczył z powozu i w skutek ciężkiego uszkodzenia umarł.« — Nie łatwo opisać, co się w sercu brata działo. Wszyscy obecni olicerowie, którzy znali osobiście księcia Orleańskiego, i z całej duszy kochali, byli do żywego tknięci tą zasmucającą wiadomością. Książę Nemours pospieszył natychmiast do stolicy. W drodze spotkał pana Bertin de Vaux, który jechał do Plombières do nieszczęśliwej małżonki zmarłego. Od niego dowiedział się o bliższych szczegółach tego okropnego wypadku. — Po przybyciu księcia Nemours, udali się Król, Królowa i królewska rodzina do kaplicy na mszę ś. Zwłoki księcia Orleańskiego już nie leżały na katafalku, lekarze wzięli ciało, aby je exenterować i nabalsamować. Katafalk i kaplicę wybito kirem, światła pozapalano, księża w żałobie stali wokół ołtarza. Nie spodziewał się książę Nemours, że taki smutek zastanie w domu królewskim, który przed kilkoma dniami zostawił w szczęściu, radości i pokoju. — O godzinie 10tój przybyły do Neuilly dostojne sieloty: hrabia Paryża i książę Chartres. Obadwaj książęta wyglądali dobrze. Król za-

prowadził ich do apartamentów, które dla nich urządzono. Biédne dzieci nie wiedzą jeszcze o zgonie swojego ukochanego ojca, ale smutek wyryty na twarzy ich krewnych zdaje się sprawiać na nich bolesne wrażenie. — Księżna Orleańska przybyła dziś do zamku Neuilly w zakrytym powozie. Jak bolesne było jej powitanie z królewską rodziną, na to nie ma słów w mowie ludzkiej!

Doktor Pasquier odbył wczoraj obdukcję w obecności kilku lekarzy, chirurgów i jenerałnego lejtnanta Athalin. Okazało się, że wiérzchnia część czaszki od jednego aż do drugiego ucha popękła, co było powodem śmierci księcia. Po prawej stronie pękła czaszka aż po kość czołową, która prawie całkiem od głowy odskoczyła. Wszystkie inne organa były nieuszkodzone, tylko głowa doznała całej gwałtowności uderzenia. Ztąd wnioskują lekarze, że książę nie wyskoczył ale wypadł z powozu, że gdy stał w powozie, siłą uderzeniem kolasy o jakąś zawadę, wyleciał utraciwszy równowagę, i padł na głowę. Po ukończeniu obdukcji nabalsamowano ciało, obwinęto w ceratę i położono w ołowianą trumnę, wybitą białą jedwabną materiją.

Potém przykryto zwłoki księcia jego mundurem, położono przy nim szpadę i ordery. Poczém spisano protokół, który wszyscy obecni podpisali; protokół ten włożono do butelki, zamknięto ją szczelnie i dano do trunny. Trunnę ołowianą włożono w trunnę dębową, z srebrnemi ćwiótkami i czarnym aksamitem wybitą.

Serce księcia spoczywa w ołowianej urnie. Duchowieństwo pokropiło zwłoki święconą wodą, poczém trunnę znowu zaniesiono do kaplicy, gdzie znowu zaczęto spiewać żałobne modły.

Dziś zrana odprawiał arcybiskup paryski, otoczony liczném duchowieństwem, solenne nabożeństwo żałobne w kaplicy królewskiej w Neuilly. Król, Królowa, wszyscy książęta i księżniczki (oprócz nieobecnego księcia Joinville), byli na tém nabożeństwie. Po skończonej mszy, arcybiskup pobłogosławił ciało do wiecznego spoczynku. Przez całą mszę żalobną klęczeli Król, Królowa i cała rodzina królewska. Na bladém, troskami pooraném obliczu Króla malowała się serdeczna bladeść, którą się starał przytłumiać. Księżnie Orleańskiej nie dozwolono widzieć po raz ostatni oblicza małżonki; Królowa pociesza nieszczęśliwą synową, cała królewska rodzina błagała rozpaczającą księżnę, aby pamiętała o swoim zdro-

wiu; księżna Orleańska jest bowiem przy nadziei już wszóstym miesiącu.

Moniteur universel z dnia dzisiejszego zawiera co następuje: Król życzy sobie, ażeby naród dłużej w niepewności nie zostawał, i żeby sprawę dotyczącą się następstwa tronu, o której nie jeszcze nierozstrzygnięto, ile możliwości jak najprędzej załatwiono. Przeto izba ma się zająć niezwłocznie ustanowieniem następstwa, rejeucyi i wieloletności następcy tronu, sąto trzy ważne pytania, od których spokojność kraju i utrzymanie pokoju świata zależy. Rzecz naturalna, że Ludwik Filip pod ciężarem tak wielkiego nieszczęścia, jakim jest dotknięty przez śmierć najstarszego z swych synów, nie zechce osobiście izb zagajać. Dla tego izba zaraz piérwszego dnia przystąpi do wyboru przydynta i złożenia biur, a skoro pełnomocnictwa sprawdzone będą, przedłoży rząd wnioski do ustawy, tyczący się Rejeucyi. A że ten przedmiot jest wielkiej wagi, przeto go izba z pośpiechem nie załatwi, ztąd spodziewać się można, że izba, która podług dawnych zamiarów gabinetu miała pozostać zebraną tylko przez dni czternaście, posiedzenia swe aż do końca miesiąca sierpnia, a może i dłużej przeciągnie.

Pisma publiczne dzień wczorajszy poświęciły wynurzeniu żalości, dzisiaj przebijają się już tu i owdzie zabiegi partyj i rachuby polityczne. I tak między innemi *Courier français* mówi: »W obec ministeryjum sprzyjającego szczerze sprawie rewolucyi, śmierć księcia Orleańskiego wywołałaby tylko ubolewanie, nie zaś obawę. Tymczasem obecność pana Guizota w gabinetecie pogorsza skład rzeczy. Niepopularność tego ministra okazuje się tém jawniej od tego czasu, gdy dla zasłaniania go nie ma popularności księcia Orleańskiego. Pan Guizot, mąż restauracyi, zostaje na czele spraw w tej chwili, w której, gdyby to być mogło, całą rewolucyję w jednym ministrze zjednoczyć, i w ręce jego wodze państwa oddaćby chciano.«

Holandyja.

Z Hagi dnia 9. lipca. Dziennik *Staats-Courant* zawiera podpisaną przez ministra spraw wewnątrznych do holenderskiego ludu odezwę, aby się przyczynił dobrowolnym datkiem do wzniesienia pomnika Królowi Wilhelmowi I., który za założyciela swobód i niepodległości kraju jest miany.

Piérwsza izba Stanów jeneralnych ukończyła na dzisiejszém posiedzeniu swe prace przyjęciem kilku wniosków do ustawy. Tegoroczne posiedzenia Stanów jeneralnych zamknięte będą dnia 11go b. m.

Belgija.

Z Bruxeli dnia 11. lipca. W dzienniku *Independant* z dnia dzisiejszego czytamy: „Aż do tej chwili nie zawarto jeszcze z Francją handlowego traktatu, a nawet nie nastąpi zawarcie, aż pokąd wybory się nie skończą, a to z tego powodu, ponieważ p. Guizot i inni ministrowie powyjeżdżali z Paryża do tych miast, w których jako kandydaci występują, i ponieważ aż za powrotem swoim do stolicy będą mogli rozstrzygnąć, ażali jest dostateczny powód, przychylić się do żądania Belgii, ażeby ją z rozporządzenia wydanego pod dniem 26. czerwca wyjęto. Dodajemy, iż żaden traktat ratyfikowany nie będzie, pokąd izby belgijskie nie zgodzą się na koncesyje, które rząd osądzi, że Francyi zezwolic może.

— dnia 16. lipca. Skoro Król otrzymał onegdaj smutną wiadomość o śmierci księcia Orleańskiego i wezwanie od swego teścia, zgromadziła się u Jego Król. Mości rada ministeryjalna, a po skończonej konferencyi posłał Król własnoręczny list kondolencyjny do Jego Mości Króla Francuzów, w którym oraz oznajmił, że wkrótce sam przyjedzie. Żal Królowej nad utratą swojego brata jest niewymowny, zalewa się ciągle rzewnymi łzami od czasu jak pierwszą wiadomość otrzymała.

Król i Królowa odjechali dziś zrana koleją żelazną przez Mons do Paryża.

— dnia 17. lipca. Układy nasze z francuzkim rządem zostały uwiecznione przyzwoleniem na ustawę wyjątkową co do fabrykacyi lnianych wyrobów. Konwencyja miała onegdaj być podpisana, ale niespodziana śmierć księcia Orleańskiego przerwała na dni kilka ostateczne załatwienie tej sprawy.

Rossyja.

Z nad granicy rossyjskiej dnia 2. lipca. Gońcem doszła wiadomość, że Lesgijezcykowie napadli w lesie na oddział korpusu generała Grabbe i zniesli go do szczytu. Rossyjanie utracili najmniej około 1500 ludzi i 25 oficerów. Artyleryję, która trochę w tyle pozostała, uratowano.

WIADOMOSCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Nieurzędowe.)

Targ na woły we Lwowie dnia 25go lipca. Z przypędzonych na ten targ wołów, najważniejszy oszacowany został na 14 kamieni mięsa a $1\frac{1}{4}$ kamienia łoju, i zapłacono za niego 96 zr. 15 kr. w. w.; zaś najmniej ważący wół

oszacowany został na $13\frac{3}{4}$ kamienia mięsa a $1\frac{1}{2}$ kamienia łoju, i zapłacono za niego 90 zr. w. w.

Z Buczacza, dnia 22. lipca. Tegoroczny jarmark w Ulaszkowcach trwał od 6go do 18go b. m. Towarów wiedeńskich sprzedano wiele i po dobrej cenie. Woły tak robocze jak i karmne dobrze płaciły. Skór wołowych i krowich było do 26,000 sztuk, a z tych przeszło 20,000 sprzedano; parę wołowych skór od 9 do 12 zr., a krowich 8 do 9 zr. m. k. Zboże było na targu w następującej cenie: korzec pszenicy 8 zr. 30 kr. do 9 zr., żyta 6 zr. do 6 zr. 20 kr., jęczmienia browarnego 6 zr. do 6 zr. 30 kr., owsa 5 zr. do 5 zr. 24 kr., hreczki 5 zr. do 5 zr. 15 kr. w. w. — Wełna szła o 10 pCtu niżej cen przeszłorocznych. — Wódki (szumówki) garniec płacono od 11 do 12 kr. m. k., zaś z przyszłego wyrobu z oddaniem w październiku i listopadzie robiono ugody na 10 kr. m. k. za garniec.

Dnia 18go b. m. grad w naszej okolicy zrządził znaczne szkody w polu i ogrodach.

Z Wiednia, dnia 22. lipca. Przypędzenie znacznej ilości wołów z Węgier zmieniło cenę w handlu na tutejszym targu; płacono tego tygodnia tylko po 39 do 40 zr. w. w. za cetnar, podług umowy bez, lub z odtrąceniem drugiego procentu. Rzeźnicy tutejsi zwrócili swoją uwagę więcej na woły węgierskie jak na galicyjskie. Liczba łośwołów galicyjskich na tutejszych targach zmniejsza się; jakoś w przecięciu dobra.

Z Krakowa. Ceny zboża na naszej targowicy publicznej dnia 19. lipca były według jakości następujące: korzec pszenicy od 29 zł. 15 gr. do 34 zł., żyta od 18 do 21 zł., jęczmienia od 15 zł. 10 gr. do 16 zł., owsa od 8 zł. 18 gr. do 10 zł., grochu od 22 zł. 15 gr. do 23 zł. 15 gr. polskich. (G. K.)

Z Warszawy, dnia 19. lipca. Na ostatnich targach warszawskich płacono: za korzec pszenicy 37 zł. 18 gr., żyta 19 zł. 22 gr., jęczmienia 16 zł., owsa 14 zł. 23 gr., grochu 18 zł. 8 gr. polskich.

— Kurs giełdy warszawskiej z dnia 19go lipca: Listy zastawne nowe 99 zł. pol. (bez kuponu.) (K. W.)

* * *
W Dodatku do dzisiejszej Gazety na końcu „Doniesień prywatnych“ umieszczony jest 7my spis osób, które dotąd przyczyniły się do składek dla pogorzalców Rzeszowa.

(2347)

DONIESIENIA LITERACKIE MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

w księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w e

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

Właśnie co prasę opuściło, i jest do nabycia w księgarniach Jana Milikowskiego we Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie:

Promenades en Europe,

grand Potpourri

fait pour l'Orchestre du théâtre des variétés à

Varsovie, composé pour le

P I A N O

et d. die

à Monsieur **Ignace Koss,**

par **Joseph Damse.**

Podróż po Europie,

WIELKIE POTPOURRI

ulożone

na orkiestrę teatru Rozmaitości w Warszawie na

PIANO-FORTE

przerobione i obarowane

W. Ignacemu Koss

przez **Józefa Damse.**

Dragie piękne i zupełnie poprawne wydanie.

Cena 1 zr. 15 kr. m. k.

Fremdliche Belehrungen an Eltern,

um die gefährlichen

Krankheiten ihrer Kinder

sogleich zu erkennen, zur schicklichen Zeit die ärztliche Hilfe in Anspruch nehmen, und dadurch die häufigen Todesfälle der Kinder wegen der zu späten Hilfeleistung verhüten zu können.

Nebst Anhang

Die Pflichten der Mutter als Krankenwärterin ihres Kindes.

Von **Dr. L. Raudnitz.**

8. Im Umschlag geheftet 1 fl. 15 fr. C. M.

Bei **C. F. Amelang** in Berlin erschien so eben und ist durch alle Buchhandlungen des In- und Auslandes zu beziehen:

Fermentations-Prozeß;

enthaltend

die bisher unermittelten Veränderungen

der künstlichen Hefen

welche dieselben bei Ausgährung der Getreide- und Kartoffelmaischen eingehen;

oder

die Haupt- und Nebenbedingungen, welche zur allein richtigen Führung des Brennereibetriebes durchaus erforderlich sind.

Bearbeitet

Von **Wilhelm Keller,**

Apoteker I. Classe, Verfasser des Werkes: „Die Branntweimbrennerei nach ihrem gegenwärtigen Standpunkte etc“ und Vorsteher eines Brennerei-Lehr-Instituts in Lichtenberg bei Berlin.

12 1/4 Bogen in 8vo. 1842. Schreibpapier
Geheftet 1 Thlr. oder 1 fl. 30 fr. C. M.

Ein Hauptgegenstand der Branntweimbrennerei ist unstreitig die Erzielung der größtmöglichen Spiritus-Ausbeute aus den zuckerenthaltenden Maischen, es herrschen aber über den so wichtigen Gährungs-Prozeß dieser letztern noch immer so oberflächliche und oft ganz unrichtige Ansichten, daß jener Zweck nur selten erreicht wird. Der durch seine Leistungen im Gebiete der Branntweimbrennerei rühmlich bekannte Verf. des hier angezeigten Buches wird daher auf den Dank Aller, die der Brennkunst oblie-

gen, um so mehr rechnen dürfen, als seine darin mitgetheilten Ansichten und dem Zweck entsprechenden Mittel auf die vollkommenste Sachkenntnis und vielfältig von ihm selbst ausgeführter Versuche gegründet sind, und Jeder wird finden, daß, wie schwierig auch die Aufgabe war, die der Herr Verf. sich gestellt, er sie doch aufs genügendste gelöst hat.

In demselben Verlage erschien:

Keller, Wilhelm, Die Branntweinbrennerei nach ihrem gegenwärtigen Stand:

punkte, mit besonderer Berücksichtigung des Livonius's-, Jakobs's-, Fischer's- und Gumbiner'schen Hefen- und Maischverfahrens, und der Zweckmäßigkeit der vorzüglichsten Dampf-, Brenn-, Refraktions- und Destillir-Apparate, nebst der Anfertigung aller künstlichen Hefen und Presshefen, so wie die practischen Erfahrungen der Grünmalz-Anwendung, der richtige Gebrauch der verschiedenen Salze bei der künstlichen Hefe und Maische, und die Resultate vieler angestellten Versuche über den Gährungsprozeß.

Zweite verbesserte und stark vermehrte Auflage.

zwei Theile. Zusammen 1120 Seiten in Octav nebst einer Kupfertafel in groß Folio. 1842. Maschienen-Wellinpapier. Geheftet 4 Thlr. 15 Sgr. oder 6 fl. 45 Kr. D. M.

— — Theoretisch-practische Anleitung zur Destillirkunst und Liqueurfabrikation. Oder vollständige Anweisung zum Darstellen aller einfachen und doppelten Branntweine und Liqueure durch Extraktion und durch Destillation auf gewöhnlichem Wege und auf kaltem mittelst arabischer Oele, so wie der Cremes, Oele, Katakias und der verschiedenen Elixire; nebst Angabe der allein richtigen, auf eigene Erfahrung begründeten Methoden, einen fuselfreien Sprit darzustellen, um die auf künstlichem Wege gewonnenen Rum's, Cognak's, Franzbrantweine u. den echten am ähnlichsten zu machen. 42 Bogen in 8vo. 1842. Maschienen-Wellinpapier. Geheftet 1 Thlr. 22 1/2 Sgr. oder 2 fl. 38 Kr. C. M.

Conversations-Lexikon

der Land- und Hauswirthschaft,

herausgegeben

von einem Verein von Landwirthen und Gelehrten, redigirt von **F. Kirchhoff**,

ist der 9te und letzte Band unter der Presse und wird in einigen Monaten vollendet und versandt. —

Alle diejenigen, welche das Werk noch nicht bis zum 8ten Bande erhielten, können durch jede solide Buchhandlung Deutschlands und des Auslandes die Fortsetzung beziehen; doch wird es gut sein dies vor Ablauf dieses Jahres zu thun; da die Auflage des Werkes zu Ende geht, und die unterzeichnete Verlags-handlung eine spätere Nachlieferung einzelner fehlender Bände nicht garantiren kann.

Die Flemmingsche Buchhandlung.

Vollständig erschienen!

Pracht-Ausgabe.

Tausend und eine Nacht.

Arabische Erzählungen.

Zum ersten Male

aus dem Urtext

treu übersetzt

von

Dr. Gustav Weil.

Mit mehr als 2000 Bildern und Bignetten in feinstem Holzschnitt.

Vier Bände in Hoch-Quart.

Dieses schöne Werk kann von nun an komplet bezogen werden. Damit aber auch Diejenigen, welche es nur theilweise erhielten, zu kompletiren im Stande sind, so haben wir die Einrichtung getroffen, daß durch alle Buchhandlungen jede beliebige Lieferanzahl abgegeben oder besorgt wird. Der Preis hierbei bleibt wie bisher unverändert auf 4 Kreuzer oder 1 g Groschen pr. Lieferung festgesetzt.

Pforzheim, im Mai 1842.

Dennig Fluck & Comp.